

Дотримання правил і вимог етикету є обов'язковим для всіх, оскільки він сприяє створенню сприятливих умов для людей, зайнятих у виробничому процесі.

Крім того, ділове спілкування стає тим ефективнішим, чим краще пов'язуються всі засоби (і вербальні, і невербальні) із дотриманням ділового етикету. Так, люди, особливо під час першої зустрічі, звертають увагу на зовнішність один одного. Тому одяг ділової людини має бути акуратним, відповідати конкретній ситуації.

Таким чином, розвиваючись та оволодіваючи різними засобами спілкування, людина самоудосконалює себе, підвищує культуру своєї поведінки та спілкування.

Список літератури

1. Малахів В.А. Етика: Курс лекцій. Навч. посіб. – К., 1996.
2. Чмут Т.К. Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування: Навч. посіб. 3-тє вид., стер., - К.: Вікар, 2003.
3. Діловий етикет. – 2-є вид., допов. – К., 2001.

*Науковий керівник: Барановська Л.В.,
д-р пед. наук, професор*

УДК 378:37.012 (043.2)

Прохоренко Я.С.

Національний авіаційний університет, м. Київ

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ВЕКТОР РЕФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НОРВЕГІЇ

Історично так склалось, що вища освіта Норвегії характеризується високим рівнем. Освітнє становлення громадян завжди було пріоритетом держави. 87% всіх людей, які старші 16 років, мають закінчену початкову й неповну середню освіту, 56 відсотків мають повну середню шкільну освіту, 22 відсотки завершили програму вищої освіти, 900 тис. з 4,6 млн. жителів країни Норвегії у даний час навчаються.

Доречною для порівняння є інформація про освітню галузь України. Так, зокрема контингент студентів у нашій країні нараховує 2,8 млн. осіб, у тому числі понад 1,6 млн. осіб - за денною формою навчання. В університетах, академіях, інститутах вищу освіту здобувають понад 2,3 млн. осіб; у коледжах, училищах - майже 500 тис. осіб. Згідно з даними ООН, Україна за рівнем освіти випереджає Францію, Швейцарію та Велику Британію і мало поступається Німеччині, Швеції, Норвегії.

Для того, щоб вступити до більшості ЗВО Норвегії, абітурієнти повинні отримати загальний сертифікат про вступ до університету, чого можна досягти в старшій школі. За законом, даний сертифікат може отримати особа, старша 23 років, яка складала іспити з норвезької мови, математики, англійської мови та соціології. Якщо кількість абітурієнтів перевищує кількість вільних місць, вступники оцінюються відповідно до їхніх досягнень у старшій школі.

Система вищої освіти Норвегії включає в себе університетський сектор і сектор коледжів. Навчання в університетському секторі зорієнтоване на засвоєння змісту теоретичних дисциплін (наприклад, природничих, гуманітарних наук, мистецтвознавства). Ступінь бакалавра студенти отримують через 3 роки навчання, магістра – через 5 років, докторський ступінь – через 8 років. Сектор коледжів має ширший спектр університетських ступенів, таких як бакалавр, магістр, докторантура, інженерні ступені. Система оцінювання в обох секторах однакова. Якщо звернути увагу на приватні школи Норвегії, то такі навчальні заклади зазвичай спеціалізуються на популярних спеціальностях, таких як: маркетинг, управління бізнесом, образотворче мистецтво.

Звернемось до якісних і кількісних характеристик ЗВО означеної країни. Норвегія має 53 акредитовані ЗВО: 8 державних університетів, 8 спеціалізованих університетів; 37 коледжів, 2 художні академії, а також значну кількість приватних освітніх закладів. У цій країні є університети, спеціалізовані вищі школи (коледжі), численні коледжі і курси додаткової освіти.

У Норвегії розрізняють декілька типів ЗВО:

- університети (Universiteter);
- спеціалізовані університетські коледжі (Vitenskapelighetskoler);
- державні університетські коледжі (Statlighetskoler);
- університетські коледжі мистецтв (Kunsthetskoler);
- акредитовані приватні заклади вищої освіти або приватні заклади вищої освіти з програмами акредитації (Privatekoler).

У більшості ЗВО Норвегії навчання є абсолютно безкоштовним, для іноземних студентів це не виняток. Єдиний внесок, що роблять студенти – це студентська платня у розмірі 30-60 євро за семестр. Цей внесок включає в себе пільги в користуванні транспортними засобами, знижки на харчування, медичне обслуговування та допомога в пошуку житла. Щодо приватних закладів вищої освіти - то в них навчання платне.

Звернемо увагу на систему вищої освіти Норвегії, яка є складовою Болонського процесу з 2003 року та заснована на «системі кредитів». Ця система діє протягом року, коли студент за рік навчання має отримати 60 кредитів. Іспити в Норвегії оцінюються за шкалою від «А» до «F».

Тривалість навчання на гуманітарних і природничих факультетах відрізняється. Як правило, на гуманітарних факультетах навчання триває на півроку довше, що складає до 4-х років навчання. Після закінчення університету студенти всіх спеціальностей пишуть дипломну роботу та складають обов'язковий іспит з філософії.

У Норвегії представлено три освітні ступені: університетська освіта першого ступеня, університетська освіта другого ступеня та університетська освіта третього ступеня. Почнемо з аналізу університетської освіти першого ступеня, що включає в себе Høgskolekandidat (кандидат університетського коледжу), Bachelor (бакалавр), Candidatusmagisterii (кандидат в магістри). Ступінь кандидата університетського коледжу можна отримати в державних університетах, коледжах і приватних установах освіти після двох років навчання. Зазвичай ступінь бакалавра отримують після трьох років навчання, проте в

коледжах мистецтвознавства цей ступінь присвоюється після чотирирічного навчання.

Університетська освіта другого ступеня призначена для master (магістр), Candidatus/Candidata (кандидат). Цей рівень уведений у 2001 році, передбачає 2-річне навчання після отримання ступеня бакалавра.

Освіта третього ступеня слугує для підготовки PhD, Philosophiaedocter (доктора філософії). PhD – це науковий рівень, що передбачає 3-річне навчання після другого ступеня. Така програма вважається дослідницькою.

Звернемо увагу на кваліфікації, які присвоюються випускникам норвезьких ЗВО. Усі професії Норвегії класифікують по секторах. Одними із найважливіших є: здоров'я, тварини, духовна сфера, будівництво, охорона здоров'я, наукові дослідження, дошкільне виховання, логістика, транспорт, електроніка, механіка, нерухомість, медицина, економіка та фінанси. У Норвегії є таке поняття як «визнання професійної кваліфікації». Це означає, що в країні є близько 170 професій, що контролюються законом. Якщо ви хочете працювати за однією з цих професій, то маєте отримати визнання професійної кваліфікації. Для цього необхідно подати заяву на дозвіл з питань визнання кваліфікації до спеціальних органів.

Університети Норвегії підтримують своїх студентів щодо працевлаштування. Молоді дозволяється поєднувати навчання і працю, однак вони мають право працювати неповний робочий день, оскільки відвідування занять є обов'язковим. Варто зауважити, що з огляду на особливості свого географічного розташування, Норвегія надає експертні знання у сфері нафти і газу, морської справи та альтернативних джерел енергії. Таким чином, норвежці розвивають сфери бізнесу, економіки, менеджменту, управління персоналом, фінансами та інноваціями.

Головна мета системи освіти Норвегії – це інтегрування в міжнародний простір освіти. Для цього з 2007 року країна розширює свої освітні програми викладанням англійською мовою за різноманітними напрямами. Норвегія за своїм рівнем розвитку випереджає ряд розвинених країн Європи. Якщо порівняти норвезьку та українську освіту, можна помітити деякі спільні риси: подібні структура навчального року; система оцінювання, зарахування і перенесення кредитів; уніфіковані освітньо-кваліфікаційні рівні, освітні та наукові ступені.

Протягом останніх десятиліть галузь вищої освіти у світі розвивається інтенсивно. В Україні після здобуття незалежності різко зростає кількість ЗВО, які часто виявлялися не спроможними готувати конкурентоспроможних фахівців. У Норвегії головним фактором формування системи освіти є попит на фахівців певної галузі, затребуваність певних професійних навичок і вмінь, кількість абітурієнтів, зміни в процесі та засобах виробництва тощо.

Список літератури

1. Вища освіта в Україні і Болонський процес: навчальний посібник / за ред. В.Г. Кременя. – К.: Освіта, 2004. – 384 с.
2. Волович В. Болонський процес і нова парадигма освіти в Україні / В. Волович // Соціологія: теорія, метод, маркетинг. – 2004. – № 4. – 189-199 с.

3. Карась М. Студент на всю Європу /М. Карась / Україна молода. – 2004. – № 55. – 4-8 с.

4. Огієнко О.І. Педагогічна освіта Норвегії: генеза і тенденції розвитку. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2010. - №4 (6). - 86-96 с.

5. Тевліна В. Науково-освітня політика в Норвегії: національні та загальноосвітні тенденції розвитку. Вісник Північного (Арктичного) федерального університету. Серія: Гуманітарні та соціальні науки, 2012. № 2. 33 – 43 с.

*Науковий керівник: Барановська Л.В.,
д-р пед. наук, професор*

УДК 159.043.2

Римарчук А.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ПЕРФЕКЦІОНІЗМ І ЙОГО МІСЦЕ В УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

Соціальні реалії висувають вимоги до формування певних рис та якостей особистості, які сприятимуть більш результативному й адаптивному існуванню та взаємодії суб'єктів соціальних відносин. Отже, це зумовило нас звернутись до вивчення феномену перфекціонізму, оскільки він представляє і водночас сприяє руху особистості в напрямі самовдосконалення.

Під перфекціонізмом сучасна психологічна наука розуміє сильне прагнення до довершеності, що може стосуватися як особистості, і виявлятися у культивуванні будь-яких чеснот, так і в результаті будь-якої діяльності [3]; задоволення від досягнення дуже високих результатів [2]; існує установка, що все що нижче ідеального вважається неприйнятним. У широкому значенні, перфекціонізм - це прагнення до досконалості, а тому перфекціоніст - це людина, яка прагне бути найкращою у всіх аспектах свого життя [5].

Наукові дослідження перфекціонізму в психології почалися з 30х років минулого століття, коли К. Хорні провела перші науково-теоретичні дослідження у цій галузі. Дослідниця була переконана, що у процесі прагнення максимально наблизитися до «істинного ідеалу» народжується людина зі «здоровою» метою, у якій формуються життєві цінності. У працях А. Адлера ми не знаходимо визначення перфекціонізму, він взагалі не вживає цей термін, хоча у його широко відомій "індивідуальній психології" головними концептами є «прагнення до переваги» чи «прагнення до досконалості» [1]. Ця концепція, на наш погляд, має чимало спільного із перфекціонізмом. Психолог Д. Хамачек у своїх роботах описує два типи перфекціонізму. Він назвав першу форму - нормальну (адаптивну), яка забезпечує високу працездатність, активність, лідерські якості й мотивацію до досягнення цілей. [4]. Другий тип перфекціонізму психолог називає "невротичним" (деадаптивним). Перфекціоніст-невротик, щоб показати, що він заслуговує на любов і загальну повагу, керується певним стандартом, що не відповідає його потенціалу.